

Kulturhuvudstadsåret 1998

- ett axplock med maritim inriktning

AV KARIN VIRGIN

Januari

Museifartygen. Isbrytaren Sankt Erik och fyrskeppet Finngrundet ligger förtöjda vid Vasamuseet på Djurgården och är öppna för allmänheten under hela året. Sankt Erik är Sveriges första havsisbrytare och har Sveriges största fungerande ångmaskin. Fyrskeppet Finngrundet kommer under Båtkultur '98 att ligga på Stockholms ström och blinka.

Tid: hela året

April

Stockholmsbriggen. Under hela 1998 pågår byggandet av en brigg på Skeppsholmens nordostsida. Förebilden är flottans örlogsbrigg Gladan som sjösattes 1857 och tjänstgjorde till 1924.

Tid: hela året

Människor och båtar i Norden. Sjöhistoriska museet och Riksställningen inbjuder till tidernas största utställning om kust- och bruksbåtskultur i Norden. Utställningen finns på Sjöhistoriska museet.

Tid: 4 april - 10 november

Temakryssningar. Strömma Kanal inbjuder till kryssningar med kultur respektive natur som tema. Ciceroner ombord berättar om de farvatten vi seglar i och leder rundvandringar på de platser vi besöker.

Tid: april - september

Kustlinjen. Ett svenskt svar på norska Hurtigrutten. Både befintliga och nya turer med segel- och motorfartyg i Östersjön samordnas och blir till Kustlinjen. Den följer bl a Kung Valdemars segelled med start i Danmark, längs den svenska ostkusten och vidare till Finland.

Tid: april - september

Vattenvägar i Roslagen. Roslagsmuseets nya utställning behandlar vattenvägar ur olika aspekter - deras nutida och historiska betydelse för Norrtälje och Roslagen, men också för Stockholm.

Tid: 4 april - året ut

Under 1998 skall Stockholm visa omvärlden vad som är kultur. Programmet som presenteras i de *brandgula sidorna* innehåller säkert något för de flesta smakriktningar. För den som är särskilt intresserad av historia, arkeologi och gamla båtar gärna med maritim inriktning, finns det alla anledningar att resa sig ur hängmattan i sommar.

Maj

Westfaliska freden 1648. Två utställningar, en på Vasamuseet och en på Skoklosters slott, om 350-årsminnet av den Westfaliska freden. I anslutning till utställningarna hålls även ett symposium: Det svenska Östersjöväldet.

Tid: 8 maj 1998 - 10 januari 1999

Båtkultur '98. Under samlingsnamnet Båtkultur '98 presenterar Kulturhuvudstad '98 en mängd marina aktiviteter. I Galärvarvet visas de flesta aspekter av den svenska båtkulturen. Längs kajerna läggs flytbryggor där fartyg av alla de slag kommer att visas. Galärvarvet som varit centrum för båtbyggeri i 400 år blir åter en internationell möteplats för båtentusiaster.

Tid: 23 maj - 15 augusti

Stiftelsen skärgårdsbåten. Ingen annan plats i världen kan ståta med en så stor ångbåtsflotta som Stockholm. Närmare tio åkta ångbåtar finns i passagerartrafik på vattenvägarna i och omkring Stockholm. Onsdag 3 juni firas Skärgårdsbåtens dag, då samtliga ångbåtar går i parad mellan Stockholm och Vaxholm.

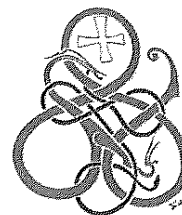
Tid: maj - september

Göta Kanal. Från norra Riddarholmshamnen nedanför Riddarholmskyrkan avgår tre kanalbåtar från sekelskiftet flera gånger i veckan, för att via Göta Kanal ta sig till Göteborg. På den sex dagar långa resan görs längre stopp för att insu-pa historien längs Göta Kanal.

Tid: maj - september

Vikingar i Österled. Historiska museet erbjuder en resa i nordbornas kölvatten ut på haven och floderna till Gårdarrike, dvs nuvarande Ryssland och Ukraina. Studera runinskrifternas berättelser och se vad vikingarna förde med sig hem. Utställningen baseras på de senaste forskningsresultaten.

Tid: 28 maj - 31 december

Birka hantverksstaden. I det nya museet på Birka visas vikingatida hantverk under sommaren.

Tid: 1 maj - 30 september

Österåkers kulturmiljöer. Under 1998 kommer Österåkers kommun att få ett kulturmiljöprogram. I anslutning till det arrangeras bl a båturer till intressanta kulturmiljöer i skärgården.

Tid: maj - september

Historiska båturer. Stiftelsen Solnaskutans segelfartyg Constantia från 1908 utgår från kajplatsen vid Huvudsta Strand. Resan går till omgivande platser i Stockholm och andra närliggande kommuner i Mälaren. Under båtturen informeras om såväl skutans historia som vad de kulturhistoriska transportvägarna utgjort för Solna.

Tid: maj - september

Juni

Arkeologisk kulturavsskola i Järfälla. Pedagogiskt pilotprojekt kring länets fornlämningar och historia.

Modern hembygdsundervisning för grundskolan. Undervisningen utgår från en utställning om utgrävningarna vid Barkarby flygfält.

Tid: juni - september

Vandringar i Värmdös kulturmiljöer. Under sommaren äger vandringar med ciceron rum i tio av kommunens historiska miljöer. Färden går till gravfält, medeltidskyrka, herrgårdar, bruksmiljöer och skärgårdsbyar.

Tid: juni - augusti

Kung Valdemars segelled - Karlskrona/Stockholm/Helsingfors/Lovisa. Den 6 juni 1998 startar en seglats/rodd från Karlskrona i Blekinge med traditionell Blekingeeka längs Kung Valdemars segelled via ett antal östersjöhamnar till Stockholm. Därefter fortsätter resan via Roslagen och Ålands skärgård för att slutligen nå Lovisa den 17 juli. Omkring 100 kulturarbetare kommer att medverka som roddare och seglare under de olika etapperna.

Tid: 6 juni - 17 juli

Historisk sjötrafik på Brunnsviken.

Nu kan du färdas kungligt mellan Bergianska trädgården och Hagaparken. Bergianska trädgården tillverkar just nu en kopia av salsslupen Delfinen (originalet finns i SSHM:s samlingar). De som vill kan själva ro sig över viken. Det finns plats för sex roddare men båten har även motor! (original från 1700-talet eller? red anm).

Tid: juni - augusti

Juli

Sveriges ångbåtsförening. I mitten av juli arrangeras ångbåtsmöte vid Galärvarvet i Stockholm. Arrangörerna räknar med besök av både ångfartyg och ångslupar från övriga Sverige och utlandet.

Tid: 10 - 14 juli

I vikingarnas spår. Viking heritage, en internationell, ideell organisation med bas i Visby arrangerar tillsammans med Tidsresan bussresor till kulturhistoriska platser och

genomför evenemang på temat vikingar. Dan Carlsson, docent i arkeologi, leder utgrävningar av en vikingatida hamn på Gotland.

Tid: 11 - 13 juli (bussresorna), 14 juli inleds 2-3 veckors arkeologiska utgrävningar på Gotland.

Kung Valdemars segelled. Följ med som gästbesättning på skolfartyget Ariel och segla från Dalarö till Stockholm.

Tid: juli - september

Veteransbåtsfestival. Förflyttas tillbaka till sekelskiftet och beundra eleganta motor- och segelyachter, gamla tiders racerbåtar och passbåtar. Paradseglingar och uppvisningar i Nybroviken.

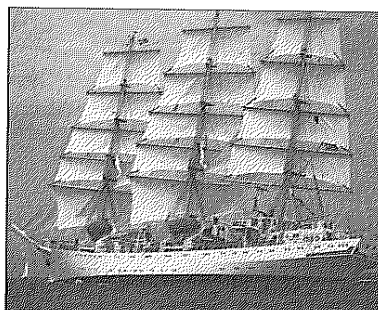
Tid: 23 - 26 juli

Rurik. Eriksskulle hembygdsförening visar Viksbåten från 1100-talet. Under 1997 färdigställs en kopia av Viksbåten. Allmänheten erbjuds att följa med på turer. Roslagsmuseet i Norrtälje visar en utställning om Rurik, Roden, ruser och Ryssland.

Tid: maj - september

Kultur på Siaröfortet. I Furusundsleden 3 km norr om Ljusterö kyrka ligger Siaröfortet, en kustbefästning från 1900-talets början. I sommar arrangeras flera olika kulturevenemang på fortet.

Tid: juni - augusti

Sail Stockholm. Minst ett 50-tal stora segelfartyg besöker Stockholm i samband med Sail Stockholm 1998. Dessa fartyg deltar i två Östersjöseglingar, en med start i Kiel och en med start i S:t Petersburg. Bland fartygen finns flera fullriggare. Allmänheten får följa med på dagsseglingar eller längre seglingar bl a från Norrköping eller Åbo till Stockholm eller från Stockholm till Mariehamn. Hamnfestival längs Strandvägen när fartygen ligger vid kaj.

Tid: 16 - 20 juli

Föreningen allmogeåtar. Kappseglingar, uppvisningar och roddtävlingar med både äldre bevarade och nybyggda allmogeåtar i Stockholms vatten. Aktiviteterna utgår från Galärvarvet.

Tid: 24 - 26 juli

Europas största båtmöte. Vid Galärvarvet samlas utländska båtar från andra sidan Östersjön, från Danmark, Tyskland och England tillsammans med båtar från hela Sverige. Lördag 4 juli blir det stor insegling i Stockholm.

Tid: 2 - 6 juli

Augusti

Assurs by och Assurspelen 1998. På Stäkons norra udde i Upplands Bro arrangeras aktiviteter med inriktning mot vikingatiden. Här skall besökarna kunna lukta, smaka, höra, känna och se vikingatiden.

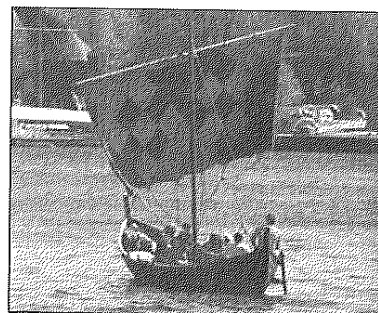
Tid: 31 augusti - 6 september

Amatörarkeologi. På Långholmen i Stockholm arrangerar Sveriges hembygdsförbund ett internationellt symposium för amatörarkeologer med temat Vikingatid i Mälardalen.

Tid: 13 - 16 augusti

Slaget vid Stäket. Skådespel vid Boo Brygga om slaget vid Stäket 1719. Dessutom flera andra evenemang som t ex guidade turer i området och 1700-talskrog med mat och dryck.

Tid: premiär i slutet av augusti

Vikingarna kommer! Den 1 augusti seglar vikingaskeppsreplikerna från Sverige, Norge, Danmark, Island, Tyskland och England med fyllda segel in på Galärvarvet i Stockholm. I samband med detta arrangeras bl a ett vetenskapligt seminarium på Historiska museet.

Tid: 1 augusti. Seminariet arrangeras 2 augusti.

Kultureldar. I skärgården är det tradition att tända forneldar sista lördagen i augusti. Ett tjugotal kommuner i landet tar efter i år.

Tid: 29 augusti

Linné och Koffsan. Den lilla ön Koffsan i Mälaren var platsen för ett kort men betydelsefullt besök av Carl von Linné 1731. Han undersökte öns flora och dokumenterade den i *Flora Koffsöensis*. Nu dyker Linné upp i igen i ett teaterspel av Runes Teatersällskap som iscensätts intill en nyuppförd brygga och sjökrog.

Tid: augusti